

իրեն լաւ համեմունք կարելի է գործածել դանադան կերակրների համար. նա փափկացնում է միսը, աւելի դւրամարս է դարձնում պատիճաւոր պտուղները, իսկ ամառուայ շոգերին քացախով ջուրը հեշտ է ծարաւ կոտորում: Երեխաներին քացախ պէտք չէ տալ, մեծերն էլ ամէն օր ու շատ շատ պիտի գործ չածեն:

Ջուրը խիստ անհրաժեշտ բան է ամէն կենդանի արարածի համար: որովհետեւ առանց նորան նիւթերի փոխանակութեան գործողութիւնն անհնարին է. ինչպէս որ բոյները փշանում են երկարատեւ երաշտութիւնից, նոյնպէս էլ մարդիկ ու կենդանիները չեն կարող ապրել առանց ջրի և աւելի յաճախ ծարաւից են մեռնում: քան սովածութիւնից: Բոլոր բնականներն մէջ, կաթի, դարեջրի, արգանակի (սոււյ), ինչպէս նաև պինդ կերակրի, բանջարեղէնի և մի մէջ ջուրը իւր նշանակութեամբ առաջին տեղն է բռնում՝ դըլխաւոր բաղադրիչ մասից յետոյ: Մեր մարմնի մէջ ջուրը ամբողջ կշռի երեք քառորդն է կազմում:

Ջուրը մեզ համար ամէնից անհրաժեշտ աննդարար նիւթն է, և մենք առանց նորան չենք կարող մեր առողջութիւնը պահպանել: Հատ օգտակար է, եթէ մարդ սովորի մի ամբողջ բաժակ ջուր խմել ամէն առաւօտ՝ քնատեղից վեր կենալուց յետոյ, և ամէն երեկոյ՝ քնելուց առաջ: Նոյնը շատ օգտակար է անել ամէն օր կուշտ հաց ուտելուց մի ժամ կամ կէս ժամ յետոյ. դերագասելի է սառը ջուրը, որովհետեւ զովացնում է: Տենդով բռնուած հիւանդներին ամէն ժամանակ կարելի է ջուր տալ խմելու: Բայց ջուրը պիտի շատ սառը չլինի: Ամէն մարդ գիտէ, թէ ինչքան վնասակար է սառը ջուր խմելը՝ ման գալուց, վաղվղելուց, պար գալուց, խօսելուց ևն. քրտնած ժամանակ: Հատ խօսող ու քրտնող մարդը կարող է աւելի ջուր խմել, քան ուրիշները:

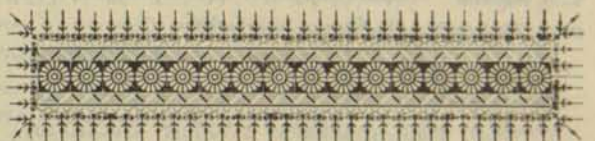
Խմելու համար պիտանի ջուրը միշտ պարունակում է որոշ բանակութեամբ ածխածին գաղ և օդ: պարզ է լինում և ոչ մի հոտ չէ ունենում: Բուռական կամ կենդանական նիւթեր պարունակող ջուրը վնասակար է. այդպիսի նիւթերի ջրի մէջ լինելը կարելի է իմանալ՝ ջուրը բաժակով կամ շշով մի քանի օր մի տեղ անշարժ թողնելով. մի քանի ժամանակ անցնելուց յետոյ ամանի յատակին դուռաւոր բաներ են նստում և ջրիցն սկսում է անախորժ հոտ գալ: Այդպիսի ջուրը մաքրելու համար անց են կացնում մանր ձեւած փայտի ածուխի ջրով:

Պոշտ (սարթ) է կոչուում այն ջուրը, որ շատ հանքային նիւթեր է պարունակում, իսկ փափուկ (կակուղ) ջուրը այդպիսի բաղադրիչ

մասեր չէ ունենում: օր. անձրևաջուրը, մի քանի տղրիւրների և գետերի ջուրը, դառած ջուրը: Կակուղ ջուրը գնահատելի է տնտեսութեան մէջ, որովհետեւ նորանով աւելի լաւ է շոր լուացնում: չէ լուծում սապոնը և աւելի շուտ է կիպնում պատիճաւոր պտուղները: Պոշտ ջուրը կը կակղի, եթէ մէջը փոքր ինչ սոդա քցուի:

Ածխածին ջուրը (կամ բնական, հանքային ջուրը, որ ածխածին գաղ է պարունակում, կամ արհեստականը) վերջին ժամանակները շատ տարածուած է և յայտնի է սելտերի, սոդայի կամ ածխածին ջրհորի ջուր անունով: Այդ ջրերից առաջինը ներգործում է գրեթէ որպէս լուծողական, երկրորդը ոչնչացնում է ստամոքսում հաւաքուած չափից աւելի թթուութիւնը, իսկ երրորդը զրգուում է ակտիւ և միզահոսութիւն: Այդպիսի ջրերը կարելի է դոժածել ինչպէս դեղ և միանգամայն աւելորդ է սովորական, հասարակ ջրի պէս գործածելը, որովհետեւ նոցա հետ մեր կազմուածքի մէջ մտնող ածխածին գաղը ստամոքսից ու աղիքներից անց է կենում արեան մէջ և եթէ շարունակ գործածուի, վերջի վերջոյ կ'ազդէ ինչպէս թոյն. արեան մէջ այդ գաղը շատանալով՝ վրնասուում է նիւթերի փոխանակութիւնը և յառաջ է գալիս թուլութիւն, դուռաւորութիւն և արեան պակասութիւն

(Կը շարունակուի)

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼ Ք

ՄԱՆՐԱԼՈՒՐ

Շարժուող լուսանկարներով լրացրեմք. Պարիզի հրապարակախօսներն այժմ նոր ձևի լրագիրներ էլ են հնարել, որոնք ընդհանրապէս «Sterio—Revue» անունով են յայտնի և լոյս են տեսնում ամսական երկու անգամ: Այդ լրագիրներն իրենց բաժանորդներին շարժական լուսանկարների միջոցով հաղորդում են քաղաքական, բեմական, դատաստանական և մինչև իսկ փողոցային կենցաղային բոլոր պատահարները, որոնք որ և է կերպով նորութիւն են յայտնում և կամ մարդու հետաքրքրութիւնը շարժում: «Sterio Revue» ներս իրենց բաժանորդներից շատ ժամանակ չեն խը-

լում, իսկ որ ամենից գլխաւորն է՝ ամենին չեն էլ ձանձրացնում:

Այդ նորեկաւ լրագիրներէ բաժանորդներէց ստանում են մի մի հաւաքեցեղի ու թեթեւ գործիք՝ որոնք իրենց կազմաթեւում նման են սրահեւացոյցի և միւսնոյն ժամանակ գիտակի ծառայութիւն էլ են մատուցանում: Բացի դրանից լրագիրներէ խմբագրութիւններն երկու շաբաթը մի անգամ ուղարկում են մի մի էլ կապոյց՝ որոնք 15-ից մինչև 20 օրինակ շաբաթան լուսանկարներ են պարունակում և Ներկայացնում են ժամանակից կեանքի դրանք տեսարաններ: Պատկերներն կից գնում են և նրանց բացատրութիւնները:

Հետևաբար այդ լրագիրներէ բաժանորդները կարող են առանց իրենց ընտելութիւններէց դուրս գալու՝ ներկայ գտնուիլ աշխարհի մէջ պատահող բոլոր նշանաւոր դէպքերին: Կրօնական նրանց աչքերի առաջ անդգնակցութիւններ և բուրբի մէջ ծաղիւն պատերազմի սոսկալի կոտորածները՝ կոտորածն մի բողոքածրոյն առեւան և կամ կատաղի հրդեհի մատնուած մի տուն: Եւ իսկ այսպէս վերջերս հրատարակուած լուսանկարներէ մի ծրար ցանկացողի առաջն էր գնում Բէնի դատարանը՝ ժողովականների նիստը, Գրեյֆուսի բանակից դուրս գալը և այլն:

Պարկի ռատիկանապէս, որն առանձին յարգանքով է վերաբերում այդ նոր ձեւի լրագիրներէ հրատարակութեանը, սիրով նպատաւ է և նրանց տարածուելուն, իր աջակցութիւնը ցոյց տալով, երբ հարկը պահանջում է:

Ուրիշ հետաքրքիր կատարած հետաքննութիւններ. — Պր. Մարկոնին, անթել հեռագրի հաւորողը երբ վերջին ժամանակներս Ամերիկայումն էր գտնուած, գեղեցիկ կերպով ապացոյցեց իր գտած անթել հեռագրի ունեցած առաւելութիւնները: «Grande Duchesse» նաւի վրայից, որի գլխաւոր կայմի վրան մի տրիշն էր տմբացնել տուել, այնպէս որ երկուսի բարձրութիւնը ի միասին վերցրած 120 ասնաշափի հասնէր, և ուղեւորից հեռագրաւոր տանելով նաւասնեակներէ մէկը, օրտեղ սեղանի վրայ նոր ձեւի ընդունող և ուղարկող հեռագրական գործիքներ կային դուրս, դիտում էր Նիւ-Եօքքի ծովանոցում մրցող նաւերի շարժումները և նրանց հետեւանքների մասին տեղեկութիւններ տալիս մի ուրիշ շոգենաւի որը Sondy Hvok փարոսի մօտն էր գտնուում և ունէր նոյնպիսի գործիքներ, որոնք առաջուց կապուած էին Նիւ-Եօքքի հեռագրատան հետ: «Grande Duchesse»-ն ուղեկցում էր մրցակից առաջատար նաւերին և մրցու-

թեանց մանրամասն նկարագիրն New-York Herald լրագրին ղեկաւ ցանում: Հիւսիսային Ամերիկայի Միացեալ Նահանգների ծովային փարչութեանց խնդիրներին ղեջանելով, որ «Մարկոնին հաղորդակցութիւն սկսեց հաստատել ինչպէս «Նիւ-Եօքք» յաճանաւի ու պոստերադմալան «Մատչուէտ»-ի հետ աշխատ և սկսանալիք նաւերից մէկի հետ, որն նախընթացից 10 մղոն հեռու էր և ամենայն արագութեամբ առաջ էր պլանում: Բայց պր. Մարկոնին սրանից մի քանի շաբաթ առաջ տեղի զարմանալի հեռանալքների է հասել Ամերիկայից իւրաքա վերադարձած միջոցին: Նախ քան Նիւ-Եօքքից հեռանալը, նա հեռագրում է Լոնդոն իր ընկերութեան գրասենեակը, յայտնելով, որ ինքը «Ս Պողոս» շոգենաւով Անգլիայի ափերի մօտերից անցած միջոցին մրտադիր է խօսել Needles-ի (Ռալֆ կղզու հրտանգանք) հետ:

Հաշուով այդ շոգենաւը պէտք է Needles-ի մօտից անցնէր ուրբաթ օրը, առաւօտեան ժամի 10-ին և կամ 11-ին. ուստի և հեռագրատան տաղ պաշտօնեայ Ֆլուդ Պէթը այդանդ հասաւ նախընթաց օրուայ երեկոյեան և ամէն բանի պատրաստութիւն տեսաւ անթել հեռագրով հաղորդակցութիւն սկսելու համար: «Ուրբաթ առաւօտեան, այսպէս է դուրս նա» Times-ին, մենք սկսեցինք մեր ազդարարութիւններն և յանկարծ հնչեց մեր զանգակը: Այդ առաջին ազդը մեզ հասաւ նոյն օրուայ երեկոյեան ժամի 2-ից 45 րոպէ անց: — Այդ օվ է. Դոյք էք արդեօք: «Ս Պողոս Շոգենաւ»: — Այո՛, մեր հարցին իբրեւ պատասխան ստացանք: «Որտեղ էք գտնուում»: — Ափից 66 ծովային մղոն հեռու (114 վերստ): 2 զիտեք, թէ ինչպէս մեր զարմանքն ու ուրախութիւնը յայտնէինք, ուստի և բաւականացանք մի քանի րոպէի մէջ երեք չափ հեռագիր գրել և ուղարկել Նիւ-Եօքք: Իսկ շատ շատերն էլ Անգլիա և Ֆրանսիա, որոնց բոլորի բովանդակութիւնը մեր 50, 45 և 40 մղոնից ստացած անթել հեռագրի տեղեկութիւններն էին: Եւ ընդհանաւաւոր «Ս Պողոս»-ի անցորդներն անմիջապէս ստացան, դեռ ևս ցամաքին չհասած: Հարաւային Ամերիկայում տեղի ունեցող պատերազմի թարմ նորութիւնները, ինչպէս և Աէզի-Սմիթի, Կիմբերլէյի, Մեքսիկոյի և միւս քաղաքների մասին եղած տեղեկութիւնները: Այս լուրերն շատ շուտով ապագրուեցան «Transatlantic Times» թերթի մէջ, որի իւրաքանչիւք համարը ծախուած էին մի գույլարով յօդուտ չքաւոր նաւաստիների: Մի անցորդ էլ, դեռ 40 մղոն մնացած մինչև ցամաքին հասնելը, իրեն համար ընթերցել պատուէր տուաւ Լոնդոնի հիւրանոցներից մէկին, որ ճիշդ ժամանակին, երբ

հասնելու լինին Վատերլոյի կայարանը. ամէն ինչ պատրաստ լինի:

* *

Transatlantie Times լրագրի տուային եւ միակ համարի հրատարակութիւնը. Ինչպէս հազորդում է «Journal des Délats»-ն վերջինչեալ լրագրի առաջին և վերջին համարի լոյս աշխարհ դալը կուտարուեցաւ մի բոլորովին բացառիկ և միանգամայն անօրինակ պարագաներում: Այդ լրագրի հրատարակութեամբ, որն յատկապէս կատարուեցաւ Անգղիայի և միացեալ Նահանգների մէջ երթեւեկող «St. Paul» շոգենաւի անցորդներին համար, հաշկուեցաւ այդ նաւի վերջին գնացքներէն մէկը, երբ ճանապարհորդներն թուում գտնուում էր և պր. Մարկոնի, անթէլ հեռագրի հնարողը: Նա՝ Ամերիկայում կատարած իր կարճատեւ ճանապարհորդութիւնից յետոյ՝ Եւրոպայ էր վերադառնում և որպէս զի իրեն ուղեկցող պարոններին, որոնք այդ միջոցին բոլորովին կարուած էին ամբողջ աշխարհից, կարողանայ ձանձրոյթից ազատ կացուցանել, շոգենաւի վրայ իր գտած անթէլ հեռագրի շնորհիւ տեղեկատու կայարան պատրաստեց և Նիւ-Եօքքում գտնուող նոյն կազմութեան հեռագրի կայարանից տեղեկութիւններ սկսեց ստանալ, թէ ի՞նչ ընթացք ու վերջ ունեցաւ այդ օրերում Նիւ-Եօքքի ծովախորշում կատարուող անգղիական և ամերիկական առադատաւոր նաւերի մրցութիւնը: Այդ տեղից ստացուած նորութիւններն խոյն տպողբում էին Մարկոնիի հէնց շոգենաւում լացած ապարանում և տպուած թերթերը բաժանում էին անցորդներին: Իսկ երբ «St. Paul» շոգենաւը դեռ ևս 110 հազարամէտր էր մնում մինչև Անգղիայի ափերին հասնելը, պր. Մարկոնիին կրկին հաղորդակցութիւն սկսեց Նեպլոյի կայարանի հետ, որին Ամերիկայից աղաբարեւ էր: Օգի միջոցով տրուած բոլոր հեռագրերներն անարգելք տեղ էին հասնում և «St. Paul» շոգենաւի բախտաւոր անցորդները, դեռ Եւրոպա չհասած, իմանում էին անգղիացիներին և տրանսվայցիներին մէջ ծագած պատերազմի վերջին նորութիւնները:

* *

Ինչպիսի ևն մարդիկ իրենց օրերն անց կացնում. — Մի ֆրանսիացի գիտնական ապացուցանում է, որ մարդս օրական քնում է 8 ժամ, ուսում 2 1/2 ժ., աշխատում 7 ժ., զուարճանում 3 ժ., մանգալիս 2 1/2 ժ., հաղնուում 1 ժ., անգործ մնում 1 ժ.: Ուստի և մարդս, եթէ հաշուենք, թէ 60 տարի պիտի ապրի, քնի տուած կլինի 20 տարի, ուսել խմելու՝ 6 տ. 3 ամիս, մանգալու՝ 6 տ. 3 ամիս, հաղնուելու՝ 2 տ. 6 ամիս, աշխա-

տանքի՝ 17 տ., անգործութեան 2 տ. 6 ամիս: Հաս պարզ է, որ այս թուերը մօտաւոր չափեր են: Սակայն քանի քանի ողորմելի մարդիկ էլ կան, որոնք իրենց կեանքի մի մասը քնի իսկ միւսը՝ պարապորդութեան են նուիրել:

* *

Տարսնդատար մարդկանց ասիւիք: — Հանձարեղ գիտնականների և նշանաւոր մատենագիրների կեանքն առհասարակ շատ երկարատեւ է եղել: Օրին. հետեւեալ գիտնականներն ապրել են. Հուսթըյլսը՝ 89 տարի, Նիւտոնը՝ 84 տ., Պլատոնը՝ 82 տ., Պանտը՝ 79 տ., Գալիլէյը՝ 78 տ., Կոպերնիկոսը՝ 70 տ., Լէյբնիցը՝ 70 տ., Սեկրատէսը՝ 68 տ., Երիստոտէլը՝ 62 տ., Հեգէլը՝ 61 տ., Դեկարտը՝ 53 տ.: Բանաստեղծներն ու մատենագիրները. Սոփոկլը՝ 90 տարի, Բսենոֆոնտը՝ 86 տ., Վոյտէրը՝ 84 տ., Գեթթեն՝ 88 տ., Վիկտոր—Հիւգոն՝ 83 տ., Կոռնէլը՝ 78 տ., Հերոդոտը՝ 76 տ., Եւրիպիդէսը՝ 74 տ., Պետրարկան՝ 70 տ., Ռալֆեն՝ 70 տ., Էսքիլէսը՝ 69 տ., Սերուանտէսը՝ 68 տ., Միլտոնը՝ 65 տ., Վայլտէր—Սկոտը՝ 61 տ., Ռասինը՝ 59 տ., Հորացիոսը՝ 57 տ., Դիկէնսը՝ 56 տ., Դանտեն՝ 56 տ., Հէքսպիրը՝ 52 տ., Վերգիլիոսը՝ 51, Մոլիէրը՝ 51 տ., Շիլլերը՝ 45 տ., Գեղարուեստագէտները. Տիցիանը՝ 99 տ., Միքէլ—Անջելոն՝ 89 տ., Ռուբենսը՝ 63 տ., Վելասկէզը՝ 61, Գոյլէրը՝ 57 տ., Վան—Դէյկը՝ 42 տ., Կորբելիոն 40 տ. Ռաֆայէլը՝ 37 տ.: Կրօնի հիմնադիրները. Կոնֆուցիոսը՝ 71 տ., Լիւտերը՝ 68 տ., Մահամէզը՝ 62 տ., Կալուինը՝ 54 տ., Երաժշտագէտները. ամենից աւելի ապրել է Հայդը՝ 77 տարի, Հենդէլը՝ 75 տ., Պելեստրինին 72 տ., Վագները՝ 70 տ., Բախը՝ 65 տ., Բեթհովենը՝ 56 տ., Հումանը՝ 41 տ., Վերերն ու Հոպենը՝ 39, Մենդելսոնը՝ 38 տ., Մոցարտը՝ 35 տ., իսկ Հուրերտը՝ 31 տարի, Վերոյիշեալից պարզապէս նկատուում է, որ ամենից աւելի կարճատեւ կեանք են ունեցել երաժշտագէտները:

* *

Մասերի երկարակեցութիւնը: Հիւս. Ամերիկայում, Օնտարիօ լճի շրջակայքում, բարձրագէշ սօսիներ են քսնում, որոնց կեանքի տևողութիւնը հազիւ 40—50 տարուայ է հասնում. սակայն աշխարհիս այս ու այն կողմերում պատահում են և այնպիսի ծառեր, որոնց կեանքի տևականութիւնը պատկառանք է ազգում: Ինչպէս, օրին. կաղամախին ապրում է 300 տարի, նշդարենին՝ 335 տ., թխտենին՝ 576 տ., նարնջին՝ 620 տ., կիպարիսը՝ 800 տ., շինարը՝ 1000 տ., լորենին՝ 1100 տ., կաղնին՝ 1100 տ., Լիբանանի մայրին՝ 2000 տ., սմիգալը՝ (ԿԻՍԵ) 3200 տ.: Անշուշտ կլինին սրանցից դեռ աւելի տարիքաւոր ծառեր էլ,

ՍԵՌԻԱԲ ՄԱՆԻԻՆԵԱՆ

Կ. Պօլսոյ Հայոց Պատրիարքարանից ստացել ենք մայրաքաղաքի թաղային (եկեղ. ծխական) դպրոցների վիճակագրոյցը 1900 թ. համար: Այդ հետաքրքրական տախտակից հանում ենք հետևեալ տեղեկութիւնները: Թաղային վարժարանների թիւը 40 է 5351 աշակերտներով երկու սեռից, 282 (խնայէս 256) ուսուցիչներով և ուսուցչուհիներով: Ամսական ծախսը ըստ աշխատանքի համար 83,556 զրուշ է: որից 53,353 զր. եկեղեցին է հոգում: 4,435 զր. գանձանակներից, իսկ 26,935 զր. Թաղապետներից: Այս հաշուի մէջ չեն առնուած այն 2,280 մանչ և աղջիկ աշակերտները որ յաճախում են պետական (300), հայ և մասնաւոր (600 մանչ - 340 աղջիկ), հայ-կաթոլիկ և ըսողք. (200 մ. 85 աղջ.) և օտարազգի 380 մանչ-460 աղջ.) վարժարանները: 26 հաշուած նաև Կ. Պօլսոյ Հայոց միջնակարգ դպրոցները: Ուշադրութեան արժանի է և այն հանդամանքը որ դպրոցները վերջին երեք տարիները յառաջադիմութիւն են արել ամեն կողմից: 1897 թ. աշակերտների թիւը 3825 էր: ուսուցիչները 199, ամսական ծախսը 58383 զր., այն ինչ ներկայ թուին աշակերտներ թիւը 5351, ուսուցիչները 282 և ամսական ծախսը 83556 զր:

* *

Բազմամէլի-ի խմբագրութիւնն ուղարկել է մեզ «Օգնութիւն Հայ որդիներին» վերնագրով մի յայտարարութիւն: Այդ թերթից տեղեկանում ենք, որ խմբագրութիւնը մտադիր է մի առանձին պատկերազարդ տետրակ հրատարակել: 2 1/2 Գրանի 1 1/2 ր. արժողութեամբ: որից հաւաքուած գումարը Հայ որդերի պահպանութեան պիտի յատկացուի: Գործն ինքնրստինքեան համակերկի է և արժանի խրախուսանաց, եթէ Հայ կաթոլիկ որդերի խնամատարութեան համար գործադրուի:

Դեպքից օգտուելով սակայն յիշատակում ենք Հայաստանեայց եկեղեցու հարազատներին որ Կ. Պօլսոյ Ամենապատիւ Պատրիարք Տէր Սրբազան Օրմանեան Արքեպիսկոպոսի անդու ջանքերով ծածկահայոց վանքերում և քաղաքներում բացուել են բազմաթիւ որբանոցներ: Երբոր ենք կարգում մեր քրիստոնեայ եղբայրներին չմոռանալ այդ քրիստոնէական ճշմարիտ բարեգործական հաստատութիւնները որ մեր եկեղեցու հօտի պահպանութիւն և նորա անուան պայծառութեան լաւագոյն միջոցներից են:

«Արժանի է մշակն վարձու իւրոյ» * Այս մի ճշմարտութիւն է, որ ամեն բարոյական անձնաւորութիւն պարտաւոր է խոստովանել: Թէպէտ մշակները զանազանում են իրանց կատարած գործերով՝ մէկը քիչ է աշխատում միւսը շատ, կամ մէկի աշխատանքը աւելի յարգի է քան միւսինը, բայց ընդհանուր ճշմարտութիւն է, որ ամեն մշակ անխտիր լինի նա հողի մշակ, թէ մաքի և զգացմունքի արժանի է իւր վարձին:

Այստեղ մենք պիտի խօսենք մի ժրջան մշակի մասին: որ իւր գործերով պատկանում է վերև յիշած երկրորդ կարգի մշակներին: այսինքն այն աշխատաւորների կարգին, որանք յանձն են առել ծանր և պատասխանատու գործ և ջանք չեն խնայել կարելոյն չափ մեծ արդիւնք ցոյց տալու: Այդ անխոնջ մշակը՝ ամենքիս յայտնի մանկավարժ, պ. Ս. Մանդինեանն է:

Հասկացուի սակայն թէ այստեղ նորա մանրամասն կենսագրութիւնը կամ գործերի քննութիւնն ենք անում, այլ մեր նպատակն է շատ համառօտ կերպով գծել նորա կեանքի մի քանի հանգամանքները, և ցոյց տալ որ նա իրօք մեր ազգի ջանասէր և արդիւնարար մշակներից մէկն է:

Սեդրաք Մանդինեանը ծնուել է 1844 թ. Սղնախ քաղաքում: Ազնուական ընտանիքի զաւակ լինելով, ընտանեկան լաւ կրթութիւն ստանալուց յետոյ՝ 1857—1863 թ. ուսել է Հաղարեան ճեմարանում. յետոյ մի և նոյն ժամանակ ծառայել Թատրոնական գործին և նպաստել նորա յառաջադիմութեանը այն ժամանակ, երբ մեր մէջ նոր էր երևան եկել Թատրոն գաղափարը: 1868—1869 թ. ուսանում է Պետերբուրգի համալսարանում. սպա անցնում է արտասահման և գերմանական այլ և այլ ուսումնավայրերում. (Հայդելբերգ, Հայպիդ, Գոթթա) և Վիէննայում՝ հիմնաւորապէս ուսումնասիրում է մանկավարժութիւնը:

Հայրենիք վերադառնալուց յետոյ՝ սկսում